

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 10 PAZDZIERNIKA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, dnia 26go września.

Dnia 15 t. m., iako w rocznicę koronacji Cesarza Jegomości, Sztabs i Ober-Officerowie gwardyi bokowey półku grenadyerów, uczucia swoje ku Najjaśnieyszemu Panu oznaczyli szczególniejszą swą dla bliźnich czułością. Byli dnia tego zaproszeni przez JW. Jenerała Leytnanta *Zeltuchina* na obiad, gdzie zrobili składkę i do Komitetu, przez Jego Cesarską Mość, d. 18 p. miesiąca sierpnia, ustanowionego, przesłali 4,000 rubli, na rzecz spółtowarzyszów swoich, kalectwu uległych, w czasie ostatniéy woyny. Komitet, ofiarę tę z czułą przyymując wdzięcznością, doniósł o niej Cesarzowi Jegomości.

— JW. Gubernator woieny Orenburski, Jenerał kawaleryi, Xiążę *Wołkoński*, przesłał JW. Ministrowi spraw wewnętrznych, 3,201 r. 72 k. na rzecz inwalidów. Summę tę złożyli urzędnicy, szlachta, kupcy, i różnego stanu mieszkańcy krajów tamiecznych, a w liczbie ich znajdują się i tacy, którzy wielkie ponieśli szkody przez najsćie nieprzyiacielskie. Ofiary te, z wdzięcznością od Rządu przyjęte, przesłane zostały, w części do zarządzającego Ministerium woyskowem na rzecz inwalidów, w części zaś do Towarzystwa opieki przez nieprzyaciela zniszczonych. (z G. P. P.)

z Wilna, dnia 10go października.

Tęmi dniami przybyli tu od głównego woyska, JWW. Jenerał Leytnant *Lisaniwicz*; Jenerał Majorowie: *Pysznicki, Kornilów, Lewin, Harnout, Lang*; Półkownicy: *Nasiekin, Horngros, i Nolkin*.

— Przechodziły przez miasto nasze: 21sza kompania artylleryi konney, pod dowództwem Półkownika *Wasiljewa*, i 28ma kompania artylleryi pieszej pod kommandą Podpółkownika *Glinki*, udając się do miejsca swego przeznaczenia.

Narwa, dnia 21 września.

Dnia 18 t. m. mieliśmy tu wielką burzę, która przez trzy dni ciągle trwała. Powiadają, iż w zatoce tutejszey 18 różnych statków przez tę burzę rozbitemi zostały. Cały brzeg zatoki, od naszego miasta, aż do stacyi *Czudley*, pokryty jest ułomkami statków i różnych rzeczy z ładunku.

Kazań, dnia 1 września.

Od dnia 24 do 28 przeszłego miesiąca sierpnia, przeszły przez miasto nasze dwa oddziały jeńców francuzkich, 222 ludzi liczące, którzy do oyczyzny swéy powracają. (P. P.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 2go Października.

Dziś przed południem odbyła się uroczysta kościelna parada. Między godziną 8mą a 9tą ranną, dziewięć batalionów piechoty, półk ułanów *Schwarzenberga* i kirassyerów W. Xięcia Konstantyna, zebrały się na placu między zamkową i nową bramą, i uformowały dwuszeregowy kwadrat, a w jego środku rozbito był namiot, pod którym się nabożeństwo odprawiało. O pół do dziesiątej, NN. CC. JJ. Rosyjski i Austryacki, oraz KK. Pruski i Duński, otoczeni licznym orszakiem Jenerałów i Officerów szta-

bowych, tam przybyli. Marszałek Xiążę *Wirtembergski* przyjął ich i wprowadził do środka kwadratu. NN. Panowie przejechali wzdłuż wszystkich czterech linii kwadratu i przyglądali się woysku. Potém zsiędli z koni, i słuchali mszy świętey pod namiotem. Podczas mszy, śpiewana była przez żołnierzy Niemiecka pieśń kościelna, którą razem i muzyka przygrywała; po mszy nastąpiła benedykcya. Poczém NN. Monarchowie siedli znowu na koń, i stanęli na wynioślejszém miejscu przed nową bramą, a woyskom pozwolili przed Sobą przeciągać. Naostatek z orszakiem Swym do zamku powrócili.

— W. Xiążę *Badeński* dzisiaj tu przybył. Wczora tu przybyli: C. Rosyjski Poseł przy Związku Szwajcarskim, Hrabia *Capo d' Istria*, oraz Poseł Króla Duńskiego, przy dwerze Elektora Hesskiego, *Baron v. Hänlein*.

Wiedeń, dnia 3go października.

Manewry artyleryczne, które ostatniéy niedziele odbyć się miały, a których niepogoda dnia tego wykonać nie dozwoliła, dziś się odprawiły. NN. Cesarzowe Austryacka i Rosyjska z NN. małżonkami swymi; Xiężne *Oldenburska* i *Weymarska*; KK. *Duński* i *Pruski*; KK. *Bawarski* i *Wirtemberski*, ich następcy tronu; Arcy Xiążęta *Karol* i *Palatyn*; wielu oraz tu znajdujących się obcych Xiążąt, naszych i cudzoziemskich Jenerałów i officerów Sztabowych, o godzinie 10tej zrana, z C. K. zamku udali się na przeznaczone miejsce dla manewrów, które bardzo były proste. Zbito tylko iedną baterią, strzelano *rykoszetem*, działa polowe z różnych punktów postępowały na przód, kulami i kartaczami do tarczy strzelając; naostatek artyllerya konna manewrowała. F. M. L. *Reissner* dowodził na tych manewrach. Około godziny 2rey, całe Najjaśnieysze zgromadzenie powróciło do C. K. zamku — Mówią, iż następnego piątku, dnia 7go t. m., mają być wielkie artyleryczne manewry.

— Wielka Reduta, która wczora była u Dworu, przez swe znamiona wielkości, pompy i bogactwa, które ją w każdym względzie odznaczały, była iedynym z widoków swego rodzaju. Trudno byłoby gdzie indziej znaleźć podobne miejsce, nad przeznaczone do tej uroczystości, gdzie we trzech, galeryami i schodami połączonych salach, od 10 do 12 tysięcy ludzi, wygodnie mieścić się mogły. Wewnętrzne urządzenie i przyozdobienie, równie było bogate, iak gustowne. Przejście z zamku C. K. do sali redutowey rzęsiście było oświecone, oraz wazonami drzew i kwiatów przyozdobione; podobnież mniejsze sale redutowe, kwiatami ustawione, miały postać pięknego ogrodu. Ulica z drzew cytrynowych prowadziła do wielkiej sali, z której przez podwójne wschody, niespodzianie odkrywał się czarujący dla oka widok na reytzulę Cesarską. Wspaniały ten gmach, do rzędu najdoskonalszych dzieł sztuki budowniczej należący, przeznaczony był na salę tańców; na dnie białym były w niej umieszczone rozmaite ozdoby błękitu i srebra bez najmniejszego zbytku i zagmatwania; a ognie, gorejących do 6 tysięcy świec jarzących, widok ten świetniejszym i cudniejszym jeszcze czyniły. Ruch przepysznie ubra-

nych, w różne strony snujących się osób, i huczna orkiestra, więcej, niż ze stu osób złożona, dopełniała tej wielkiej okazałości, której opisać niepodobna. Po 10tej wieczorem przybyli NN. goście, i parami do sali wchodzili: odgłos trąb i kottów obwieścił ich przybycie. N. Cesarz Rossyyski z Cesarzową Jeymością Austryacką zaczęli ten szereg; za nimi postępowali: C. J. Austryacki z C. J. Rossyyską; Król Jmość Duński z Arcy Xiężną *Beatryx*; Król Jmość Pruski z Królową Bawarską; Król Jmość Bawarski z Xiężną Oldenburską. Potem, Najjaśniejsza kompania, kiedy już kilkakrotnie wszystkie trzy sale przeszła, stanęła na miejscu podniesionem w sali reytszulowey, i przypatrywała się małemu baletowi, który wykonywały w maski przybrane dzieci. Po którym Najjaśniejsze osoby pojedynczo w różnych salach się bawiły i przechadzały. Zabawy przeciągnęły się aż do rana, a przez całą noc różniane były różne rzeczy do jedzenia i napoju, naywyborniej sporządzone.

— Poseł Króla Szwedzkiego przy C. Rossyyskim dworze, *Löwenhielm*, z Radcą poselstwa Panem *Brandel*, wczoraj, a Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny J. C. K. A. Mości przy dworze Duńskim, Hr. *Lützów* dzisiaj, tu przybyli.

Wiedeń, dnia 4go października.

Dzisiaj, jako w dniu imienin naszego Cesarza Jmci, obecni tu Monarchowie oddali Mu swoje powinszowanie, i znajdowali się na obiedzie u J. C. K. Mści.

— Poseł Angielski przy C. Rossyyskim Dworze, Lord *Cathcart*; C. Rossyyski Jenerał *Doktorów*, Hr. *Franciszek Sickingen* i Hr. *von Salm-Dyck*, dzisiaj tu przybyli.

Wiedeń, dnia 5go października.

NN. Panowie dziś rano o pół do iedynastey iedzili na wielkie polowanie do zwierzyńca *Schönbrunskiego*; po którym w Pałacu Cesarskim, w *Schönbrun*, na obiedzie byli. Dzisiejszego wieczora był u Dworu bal pokojowy.

— Dzisiaj był wielki obiad u Xięcia *Metternicha*, Ministra stosunków zewnetrznych J. C. K. A. Mści.

— P. *Daniels*, Jeneralny Prokurator Rządowy, naywyższej Izby sprawiedliwości krajów *Belgickich*, i P. *Karol Pictet*, Deputowany z *Genewy*, dzisiaj tu przybyli.

— C. J. Barona *Kruffta*, Radcę gubernialnego *Morawii i Szląska*, przeznaczył na tymczasowego Rządzcę *Dalmacyi, Raguzy i Albanii*.

— Osoby składające orszak C. J. Rossyyskiego, są: Jenerał Kawaleryi, *Uwarów*; Jenerał Leytnant, Xiążę *Wołkoński*; Jenerał Leytnant, *Jomini*; Jenerał Leyt. Hr. *Ożarowski*; Jen. Leyt. Xiążę *Trubeckoy*; Jen. Leyt. *Goleniszczew-Kutuzów*; Jen. Leyt. *Czerniszew*; Jen. Leyt. Hr. *Orurk*; Jen. Maior Xiążę *Wołkoński*; Jen. Maior, Hr. *Potocki*; Aktualny Radca Stanu i pierwszy Medyk bokowy, P. *Wilié*; Półkownik *Brosin*; Półkownik *Pankratiew*; Rotmistrz *Kisielew*; Kapitan *Damielowski*; Sekretarz *Marczeńko*.

— Orszak N. Cesarzowey Rossyyskiej: W. Szambelan, Xię *Naryszkin*; W. Marszałek Dworu, Xię *Galicyn*; Marszałkowa, Xiężna *Prozorowska*; Dama Dworu, *Freylein*, *Strudzka*; Dama Dworu, *Freylein*, *Walujew*; Sekretarz *Longinold*; Leyb Medyk *Stoffregen*.

— Wyszedł tu obszerny przepis względem munduru, który J. C. K. Mość naywyższym reskryptem gabinetowym, datowanym w *Paryżu*, d. 25 kwietnia, wszystkim Urzędnikom krajowym nosić pozwolił. Niema żadnego przymusu w sprawieniu tego munduru. Urzędy nadworne rozróżniają się kolorem kołnierzy i wyłóg. Mundur jest sukna ciemno zielonego, kołnierz i wyłogi aksamitne, spodnie i kamizelka z białego kazimierku, na odmianę mogą się używać czarne. Króy munduru, iak zwyczajny dworskich sukien; mundur zapina się od góry do dołu; kołnierz stojący; frak i kamizelka z kieszeniami. Szpada i sprzązki, u nadwornych Urzędników pozłacane, u krajowych zaś posrebrzane.

Kapelusz stosowany z czarną kokardą i bulonem, dla Urzędników Dworu złotym, a dla krajowych srebrnym. Dwie pierwsze klasy Urzędników mają przy kapeluszu pióro białe; dalsze klasy czarne, a pięć ostatnie bez piór; podług stopnia klas różnią się i hafty.

— Professor *Schmid* z *Dillingen*, za naywyższym pozwoleniem, dnia 7 t. m. w C. K. Gymnazyum, rozpocznie lekcyje swoje, o nowym układzie powazehnego ięzyka. Cały kurs ma się składać z ośmiu lekcyj. Oplata za lekcyą złotych wiedeńskich 12.

(z *Gaz. Austr. Beob.*)

XIĘSTWO WARSZAWSKIE.

Warszawa d. 8go Października.

Cesarzewicz Jęgomosć, Wielki Xiążę *Konstanty*, w dniu 5tym b. m., między godziną 3cią i 4tą, opuścił *Warszawę*, udając się prosto do *Wiednia*, wzbroniwszy czynienia sobie wszelkich, wysokiej godności Jego przynależnych honorów. Jego Cesarzewiczowska Mość pożegnał Jenerałów Polskich w nayuprzejmiejszych wyrazach, i zapewnił swoją bytność w *Warszawie* za tygodni kilka — W pałacu *Brylowskim*, gdzie wielki Xiążę przemieszkował, pracują nad wyporządzeniem drugiego piętra, od dawnych czasów niezamieszkanego — Do zamku przybyła już cukiernia Najjaśniejszego Imperatora z *Petersburga*, a gwardya Imperatorska odprawia tamże strażę.

— W tych dniach przyjechał do *Warszawy* JO. Xiążę Arcy-Biskup *Gnieźnieński*, Hrabia *Raczyński*.

— Jenerał Szef Sztabu Jeneralnego, *Toliński*, przy liście swym do W. *Węgrzeckiego*, Prezydenta miasta stołecznego *Warszawy*, przesłał 1,000 rubli, które Wielki Xiążę Jmość *Konstanty*, na wyjeździe swoim z *Warszawy* do *Wiednia*, zostawił na ręce pomienionego Jenerała, dla przesłania Prezydentowi miasta, przeznaczając je podzielić między potrzebnych wsparcia i pogorzalców.

— Jenerał dywizyi *Hauke* do Officerow i Urzędników wojskowych byłej załogi twierdzy *Zamościa*.

W skutku Naywyższego rozkazu Najjaśniejszego Imperatora wszech Rossy, względem dotrzymania w całej swej rzeczywistości kapitulacyi twierdzy *Zamościa*, pod dniem 21szym kwietnia r. b. wydanego, Rada Naywyższa Rządząca tymczasowa X. W., stosownie do Art. 5go wspomnioney kapitulacyi, wyznaczyła 15,920 rubli assygnacyynych, na zapłacenie Officerom i Urzędnikom wojskowym, żołdu podług taryffy dla jęnców wojennych w Rossyi ustanowioney i tu niżej wyrażoney. Wyplata tego żołdu jest porachowana od dnia poddania się twierdzy, aż do dnia ogłoszenia Naywyższego rozkazu Jego Imperatorskiej Mości, względem uwolnienia jęnców z niewoli wojenney, to jest za dni 160. Rada Naywyższa nie wyznaczyła żołdu dla Podofficerów i żołnierzy, do byłego garnizonu twierdzy *Zamościa* należących, z powodu, że pobyt ich nie jest wiadomy, i że dokładney ich listy imienney oznaczyć nie można.

JPan *Panuszewski*, Płatnik wojskowy byłej załogi *Zamościa*, przezemnie upoważniony do odebrania i zakwitowania wyżej wyrażoney summy 15,920, rubli assygnacyynych, wyplaconey na dniu 5tym b. mca, zatrudnia się wyplacaniem każdemu z Officerów, Urzędników wojskowych, Podofficialistów i Dozorców magazynowych swej należności.

Taryffa: Jenerał dywizyi na dzień 1, rub. ass. 5, w ogule 800; Półkownik i Podinspektor każdy, na dzień 1, rub. ass. 1 $\frac{1}{2}$, w ogule 240; Podpółkownicy na dzień 1, r. ass. 1, w ogule 160; Officerowie i Urzędnicy, na dzień po puł rubla, w ogule 80. Dan w *Warszawie*, d. 6 października 1814.

Podpisano: Jener dywizyi *Maurycy Hauke*.

— Wyznaczony od Wielkiego Xięcia *Konstantego*, do ukończenia likwidacyi pretensy do Rządu francuzkiego, uwiadamiam wszystkich wojskowych, tak wychodzących ze służby tegoż Rządu, iak i tych,

którzy od pewnego czasu weszli na żołd francuzki, żeby się udali do mnie ze wszystkimi pretensjami któreby mogli mieć:

1. Za żołd zaległy wczasie czynney służby.
2. Za żołd należący się wychodzącym z niewoli.
3. Za legią honorową.
4. Za zaległości dotacyi nadanych przez Rząd francuzki, w jakimkolwiek bądź kraju.
5. Za zaległości pensyji retretowych, wdów wojskowych; lub nakoniec wszystkich innych pensyji Rządu francuzkiego.

Proszeni są Jchmość Panowie wojskowi, żeby przynosili z sobą tytuły, patenta i nakoniec wszystkie papiery udowodniące ich pretensye, gdyżby tychże inaczej przyjąć nie można.

Uwadamiam także wszystkich wojskowych, mających krzyże legii honorowej, lub *Reunion*, dotacje i jakiekolwiek bądź gatunki pensyji od Rządu francuzkiego, żeby się zgłosili do mnie, osobiście albo listownie, przesyłając mi swoje tytuły, patenta, lub urzędowe ich kopie; powierzony mi był bowiem zbiór urzędowy wszystkich Polaków, w tym przypadku znajdujących się, mając go jeszcze w rękach, chciałbym się upewnić, czy przypadkiem kogo nieopuszczono, żeby wtenczas reklamować od tego, od kogo to zawisło.

Wszystkie listy, któreby w powyższych czynnościach do mnie pisano, mają być frankowane z napisem na kopercie: *Służba wojskowa*, i z podpisem także na kopercie piszącego list.

Biuro otwarte będzie codziennie od godziny ósmey rano do godziny iedynastej, zaczawszy od dnia dziesiątego tego miesiąca, na *Tlumockim*, w domu JW. Kasztelana *Ossolińskiego*.

w Warszawie d. 7go Pazdziernika 1814.
Generał brygady Tomasz Hrabia *Łubieński* z Warszawy d. 11go pazdziernika.

— Nayaśniejszy Cesarz Wszech Rossyi ukazem swym, dnia 31go sierpnia r. b., raczył naylaskawiej postanowić, aby *Franciszkowi Narodzkemu* *) pensya po 1,000 franków od czasu iey zaległości, wypłaconą była, tudzież, aby za przybyciem do Warszawy Jego Cesarzowiczowskiej Mości, Wielkiego Xięcia *Konstantego*, oznaczoną została ilość wypłaty *à conto* żonóm, po zabitych i zmarłych Polskich wojskowych.

— Biblioteka Towarzystwa Warszawskiego Królewskiego Przyjaciół nauk, nanowo uporządkowana, otwierać się będzie, zaczawszy od dnia 12go mca i r. b. trzy razy na tydzień, ku użytkowi publicznemu, tojest we środę i w sobotę po południu, o godzinie 2giej, a we czwartek o godzinie 3giej z rana. (z *Gaz. Korresp. Warsz.*)

N I D E R L A N D Y

Bruxella dnia 21 września.

Xiążę panujący, przez rozkaz dnia 10 t. m., Jenerała *Evers*, dawniey w służbie francuzkiej zostającego, Jenerałem Leytnantem i razem Inspektorem kawaleryi mianował. — Ciagle ieszcze przybywają woyska Hanowerskie: przybywające od *Wezery* po większey części do *Flandryi* idą: te które z *Anglii* przychodzą, wysiadają w *Ostende* i udają się do miejsc sobie przeznaczonych, *Courtray*, *Tournay*, *Menin*, *Ipern*, *Fournes* i *Nieuport*. We wszystkich tych miastach znajdują się mocne garnizony Hanowerskie i Angielskie. Wkrótce spodziewają się do *Ostendy* kilku regimentów kawaleryi Angielskiej. — Od czasu nowey organizacyi woysk Belgickich, piechota liniowa nie na Regimenty, ale na Bataliony jest podzielona; każdy się składa z 1,100 ludzi, pod dowództwem iednego Podpółkownika i iednego Majora. Regimenta kawaleryi mają po 800 ludzi. Gdy

inż oba te korpusy należycie są urządzone, pracują teraz około ulepszenia i powiększenia korpusu Artyleryi, która dzisiay, iak ostatnie wyprawy dowiodły, naydzielniejszą siłę woyska stanowi. Odezwa przez P. *Janssens*, ieneralnego Kommissarza wojennego, nayszczęśliwsze wydała skutki. Oficerowie szczególniey z wielką gorliwością starają się odpowiedzieć widokóm Xięcia.

— W portach hollenderskich mają się robić przygotowania do wyprawy, której przeznaczeniem iest osadzenie na nowo *Batawii*. Wezwani zostali wszyscy rzemieślnicy i robotnicy do tey wyprawy; a szczególnieyszym tęy celem ma być, odbudowanie założonego portu *Surabaga*, na wyspie *Jawa*.

(z *Gaz. Austr. Beob.*)

W Ł O C H Y.

Oba liniowe okręty, które 14 września w *Wenecyi* spalone zostały, nie 74, ale 84 działowe były. Spalenie się ich ma wynosić szkody 3 miliony franków.

— Burza, która, iakieśmy inż doniesli, była w nocy z 3 na 4ty, a z 4 na 5ty na nowo dwa wielkie wzbudziła wichry; pierwszy od wschodu, drugi mocniejszy od północy; w porcie około 26 okrętów, różney wielkości, a między niemi cztery ładowane zgruchotane zostały; 24 ludzi życie straciło; sześć okrętów na brzeg wyrzuciło, przez co 26 ludzi zginęło. Wzdłuż pbrzeżów Departamentów *Musone* i *Trento*, wielkie poczyniła szkody.

— Przez nowe urządzenie pełnomocnika Wgō Xięcia *Toskańskiego*, *Rospigliosi*, pod d. 9 września, przywrócone zostały dawne prawa Szlachectwa w pomienioném Xięztwie.

— W. Xiążę *Toskański*, 14 września, do *Bononii* przybył, a 15go dalszą swą podróż, do letniey rezydencyi, w zamku *Cassagiolo*, odprawiał. Dnia 17 rano do *Florenicy* wjechał. PP. *Vittorio Fossombrone* przez list własnoręczny W. Xięcia, Xiążę *Neri-Corsini* i *Leonard Frulani*, mianowani zostali Sekretarzami Stanu; ostatni z nich wyłącznie zawiadywać będzie skarbem.

— W *Korfu*, pod 5 sierpnia, Angielski Jen. Leyt. *Campbell*, w charakterze Kommissarza K. J. *Brytanii* W, i wysokich Jego Sprzymierzeńców, oraz dowódzca woysk Angielskich na morzu śródziemnym, wydał ogłoszenie, w ięzyku greckim i włoskim, zawierające ścisłe przepisy, około zabezpieczenia zdrowia: do czego powodem była zaraza morowa, na sąsiedzkich pbrzeżach *Epiru* i *Akarnanii* się okazująca.

— Ostatnie wiadomości z *Sycylii* dochodzą 12 września. Nowo zwołany Parlament ieszcze się był prawie wtedy niezgromadził; ale gazety *Palermenskie* zawierały inż listę wybranych reprezentantów.

— Podług doniesień z *Nizzy*, pod 10 września, miały tam wylądować dwa bataliony *Piemontczyków*, które dawniey we francuzkiéy były służbie i w Angielską dostały się niewolą, a skutkiem pokoju wolność swą odzyskały. Wraz po swém przybyciu nowe otrzymały chorągwie i pod dowództwem swoyego Półkownika, *Robasome*, do katedralnego udały się kościoła: gdzie, po odbytem poświęceniu chorągwi, w obecności Jenerała *Ofasco*, Gubernatora Królewskiego, przysięgę wierności wykonały. Za kilka dni mają one do *Piemontu* odejść.

— Ieszcze w *Nizzy* znajdują się batalion woysk Austryackich, regimentu *Gyulaya*. Miasto to na okazanie ukontentowania swoyego, za nayscisleysze zachowanie karności, dowódzcy pomienionego batalionu ofiarowało bogatą, złotem ozdobioną materya do chorągwi, z haftowanemi herbami miasta *Nizzy* i napisem: *Nicaea inclitae primae cohorti Gyulay grata*. Ofiara ta wdzięcznie od batalionu przyjęta i do Majora *Rewickiego*, iako dowódzcy Batalionu, odesłana została.

— Dziennik włoski (*Giornale Italiano*) pod 12 września z *Neapolu* donosi: NN. Król i Królowa

*) Wiadomo, że ten sto dwadzieściakilkuletni starzec, miał wyznaczoną sobie pensyją od byłego Rządu Francuzkiego.

w dniu 8 t. m. z całą swoją familią w wielkiej obrzędowej paradzie, na której około 50,000 wojska się znajdowało, byli na nabożeństwie w Kościele Najświętszej Panny, a wieczorem na teatrze się znajdowali. Odnowienie tej, od wielu lat zaniedbaney, religijney i narodowey uroczystości, z wielką radością tutejszych mieszkańców obchodzone było. — 30 batalionów piechoty, 24 szwadrony jazdy i park z 50 działami artylleryi, trzy razy na tydzień na polu Marsowém, pod dowództwem osobistém Króla, ćwiczenia odbywają. Wojska nasze wkrótce redukowane być mają.

— Dnia 9 września Poseł Portugalski miał pierwszą audyencyą u Papieża. (z *Gaz. Austr. Beob.*)

D A N I A.

Norwegcykowie zdają się już być w dobrém porozumieniu ze Szwedami. Kommissarze Szwedcy, którzy się znajdują na Seymie w *Chrystyanii*, są: Jenerał *Biörnstjerna*, Baron *Wrede* i Podpółkownik *Wiedenhjelm*. Rada sprawuje cządy, a Jenerał *Ahrenfeld* jest tymczasowim naczelnym dowódcą Norweskiego wojska. Bieg poczt między obydwoimi krajami niezwłocznie przywrócony będzie. Twierdzą, iż przed kilką dniami najpomyślniejsze z *Anglii* odebrano wiadomości; co zapewne jest przyczyną, iż się nasz kurs wexlowy podwyższył.

— Oto proklamacya Królewska, z powodu ustąpienia dla *Anglii* wyspy *Helgoland*.

My Fryderyk VI. &c. czynimy wiadomo ninieyszém, iż na skutek zawartego w d. 14. stycznia b. r. przymierza pokoju z *Anglią*, osądziliśmy za rzecz potrzebną, w celu utrzymania dobrego porozumienia, rzec się imieniem naszym i następców naszych na rzecz *W. Brytanii*, wszelkich praw i pretensy, iakiebyśmy mieć mogli do wyspy *Helgoland*. Wyżey pomienioném przymierzém pokoju, uwolniliśmy poddanych naszych na wyspie *Helgoland*, wszystkich, i każdego z nich poszczególnie, od przysięgi wierności i posłuszeństwa, którą nam, iako poddani, wykonali w ogólności, albo też poszczególnie, iako urzędnicy cywilni lub wojskowi, oraz duchownych i świeckich. Dan w zamku naszym w *Frydrychbergu*, d. 26 sierpnia 1814. Podpisano: *Fryderyk K.* (z *Gaz. le Conserv.*)

S Z W E C Y A.

Sztokholm dnia 12. września.

Zawczora przybył tu Xiążę następca tronu, wpośród okrzyków mnogiego ludu.

— *F. M. Baron de Toll*, Jenerał *Baron Adlerkreutz* i Admirał ieneralny *Baron Puke*, Hrabiami mianowani zostali. (z *Gaz. le Cons.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

(z *Gazety Ryskiéy Zuschauera i Berlina.*)

Gazeta Aarawska z Paryża donosi: „Powiada, iż regimenta *Grenadyerów Francyi*, (dawniéj starą gwardyą Cesarską) przez dowódcę swégo bardzo się użala, iż je daleko od *Paryża* trzymają, zkad, gdy wyprowadzane były, zapewniono, iż natychmiast do stolicy powrócą, jak tylko na nowo umundurowane będą — Oprócz Króla, Xiążąt jego familii i Xiężny *Angoulême*, jeszcze *W. Kanclerz*, *Minister Królewskiego domu*, *Minister wojny*, *Dyrektor poczty*, *W. Mistrz Uniwersytetu*, i wiele innych osób, dają pozwolenie noszenia ozdoby honorowey *Lilii*. Wydano zaś tych pozwoień tak wielką liczbę, iż uznano potrzebném je wydrukować, aby jednym pociągiem pióra mieć gotowy i podpisany patent. Można żąd wnosić, co za honor, otrzymać podobny dyplom. Znalezli się, podobno, między officialistami tacy, którzy ich wielką liczbę przedali: od kilku bowiem dni można je było publicznie kupić, za 5 fr. sztukę. Odkryto przedających i aresztowano — *P. de-Delay-Dagier*, *Pár Francyi*, z okoliczności, jakoby, wolności druku, żywą miał sprzeczkę z *Ministrem spraw wewnętrznych*, i *W. Kanclerzem*. „

— Podług listów od brzegów *Dolnego-Renu* przy ustanowieniu granic, między *Hollandyą* i drugiem mocarstwem, ze strony *Hollenderskich Kommissarzy* tak mocné záysdz miały spory, iż ze strony drugiego tego mocarstwa, siły wojskowej do wsparcia swoiego utrzymania nżyć trzeba było.

— W *Londonie* wychodzi gazeta *Portugalska*, pod tytułem *Brasiliana*, która jednakże w *Brezylii* jest zakazaną.

— *Gazeta Paryzka codzienna (Quotidienne)*, pod 11 września, umieściła następujący artykuł, pod napisem: z *Kolonii dnia 14go września*: „*Los prowincyy, położonych między Renem, Mozą i Mozellą*, zdaie się być roztrzygniony. *Dzienniki* wychodzące tutaj, pod wpływem *Pruskim*, zapowiadają śmiało, iż będziemy poddanymi *Pruskimi*. Oto są niektóre szczegóły w tej mierze: *Prussy*, tak, jak wszystkie *Mocarstwa* sprzymierzone, mają nie tylko wrócić się do stopnia potęgi, którą posiadały, przed wojnami 1805 i 1807 roku, ale nadto osiągnąć wszelkie zaokrąglenia, które mają stanowić warownią *Niemiec południowych*. *Prussy*, przez pokoy *Tylżycki*, utraciły *Prowincye* mające 5 milionów mieszkańców. W tej massie *Polska Pruska*, zwana wówczas *Prussami południowemi*, liczyła 2,700,000 mieszkańców. Ta ważna *Prowincya* nie wróci się już pod berło *Pruskie*. Dla wynagrodzenia *Pruss* zapewnią im posiadanie *Królestwa Saxonii*, wyjąwszy niektóre nadbrzeżne części *Luzacyi*, a te, iako potrzebne do utworzenia granicy wojskowej *Czech*, ustąpione będą *Austrii*; wyjąwszy oraz cyrkuł *Turyngii*, który z krajem *Fuldeyskim* dane będą *Xięciu Sasko-Weymarskiemu*, dla wynagrodzenia go za prawa jego do wypadkowego następstwa. *Saxonia*, po tych odciagnieniach, nie będzie miała więcej nad 1,700,000 mieszkańców; lecz nabycie to stanie się tém większej wagi dla *Pruss*, kiedy łączyć będzie *Szląsk*, *Marchie* i kraj *Magdeburgski*. Nadto mieszkańcy wyznania *Protestanckiego*, *Niemcy* z rodu, łatwiej się przywiążą do *Monarchii Pruskiej*, aniżeli się przywiążali kiedykolwiek *Polacy*, różni od *Prusaków* odmiennym językiem, obyczajami i wyznaniem. *Prussy* składać będą od *Mebla* aż do *Lipska*, od *Magdeburga* aż do *Kozla*, iedną massę łączney posiadłości, zakrytą od strony *Francyi* mocną linią twierdzy. Z tamtej strony tej środkowey posiadłości, *Prussy* odzyskają nadto posiadanie rozmaitych małych *Xięstw*: iakoto *Minster*, *Kliwlia*, *Mark*, i t. d.; lecz kiedy niemożna pozbawić *Króla Bawarskiego Prowincyy Anszpachskiej i Bareytskiej*; *Prussy* wezmą w wynagrodzeniu *Xięstwo Bergskie i Juliaczeńskie*; należące dawniej do *Bawaryi*. Wszystkie ich posiadłości w *Westfalii* niebędą połączone razem bez wcielenia dawnego *Elektoratu Kolońskiego*, który jest długim nadbrzeżnym promieniem, oddzielającym *Xięstwo Bergskie* od *Juliaczeńskiego*. Kiedy zaś, przy tych wszystkich nabyciach, *Prussy* niewróciłyby jeszcze do siły liczbowej, którą posiadały w roku 1805, mają nadto dostać *Xięstwa Lineburgskie i Luxemburskie*, z *Akwizgranem* i częścią *Elektoratu Trewirskiego*, leżącą na północ *Mozelli*. Wszystkie te kraje; od *Emden*, aż do *Koblencu*, i od *Paderbornu*, aż do *Leodyum* składać będą massę łączną więcej, iak dwóch milionów mieszkańców, i zasłaniać całe dolne *Niemcy*. Już trudnią się urządzeniem wewnętrzném, cywilném i religijném tego kraju. Wiemy, iż *Król Jmóść Pruski* zlecił znane mu uczonemu zrobienie planu nowego *Uniwersytetu* w *Bonie* lub *Koblencu*. Zdaie się niezawodną rzeczą, iż te szczegóły ułożone już są pomiędzy wszystkimi innymi *Sprzymierzonymi Monarchiami*. Dwie tylko pozostają rzeczy, względem których nie są jeszcze wszyscy iednego zdania: zajmowanie wyłączne *Moguncyi* przez wojska *Pruskie*, i nabycie *Pomeranii* dawniej *Szwedzkiej*, którą iak mówią, *Prussy* kupiły od *Danii* przez tájny układ. „

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

H I S Z P A N I A.

Madryt, dnia 13go września

Codzień są tu oczekiwani Posłowie Francuzki i Hollenderski — Poseł Cesarza Rosyjskiego, P. Tatarszczew, dnia 1go t. m. do Jrun przybył — 2go t. m. Król wydał jeneralny pardon dla zbiegów Hiszpańskich, wewnątrz lub za granicami królestwa będących.

Madryt dnia 15 września.

Król, w celu okazania swojego ukontentowania dla walecznych obrońców Saragossy, wszystkim Jenerałóm i Officeróm, którzy w ówczas załogę tego miasta składali, dozwolił nosić medal, z wyobrażeniem Matki Boskiej Pilarskiej. Don Józef Palafox podobną łaskę dla żołnierzy teyże załogi wyjednał: pozwolenie to nie do samych tylko żołnierzy, ale i do obywateli ranionych się rozciąga.

(z Gaz. Berliń. Voss.)

N I E M C Y.

Od brzegów Menu, dnia 29go września.

Podług nowego urządzenia Rządztwa jeneralnego departamentów dolnego i średniego Renu z pozostałymi częściami Departamentów Ourty i dolny Mozy, iako też przyłączona do tego Rządztwa część Departamentu Sambry i Mozy, mają ieden stanowić Departament, pod nazwiskiem Ourty i Mozy, którego mieyscem głównym będzie miasto Leodyum.

— Tymczasowy Gubernator Austriacki, Baron v. Adlan, administracją Biskupstwa Bazylejskiego tak urządził, iak była za rządów Biskupów, przed wpływem Francuzów. Los tego kraiu na Kongressie Wiedeńskim musi być rozwiązany.

(z Gaz. Berlin.)

S Z W A Y C A R Y A

Dnia 21go września Cesarzowa, Marya Ludwika, z podróży swojej, dla oglądania Alp, do Berny powróciła. Dnia następującego Xiężna Walii tamże przybyła. (z Gaz. Oestr. Beob.)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— W Paryżu ukazało się pisemko, pod tytułem: Des Bourbons de Naples: które dowodzi, że Neapol Królowi Ferdynandowi powróconym być powinien.

— Gazety Paryskie utrzymują, iż Cesarz Austriacki ogłosi się Królem Włoskim.

— Z Wiednia piszą, że u nich, podobnie, iak w Paryżu, ma być ustanowiona Rada Stannu.

— Na wiadomość, zawczesną, o dobrém porozumieniu między Anglią i Danią, kurs w Kopenhadze znacznie się podniósł.

— Król Pruski Xięciu Hardenbergowi dobra Schwedt darował.

— W Boulton podobnie, jak w Manchester, (w Anglii) wszystkie się fabryki zamknęły. Rozumieją, iż i inne miasta rękodzielné podobnie postąpią.

— Wnoszą, iż w Hamburgu, tak, jak we Francyi, sprawy przed sądem ustnie przez adwokatów będą prowadzone. Adwokaci mieli przeciwko temu uczynić przełożenie, ale publiczność jest za tém.

— Król Francuski, w Ustawie o Cenzurze, przyjął następną przez Parów uczynioną poprawę: „ Gdy dway Cenzorowie pismo jakie za obelżywe, albo, spokojności publiczney, religii, i t. d. niebezpieczne, osądzą, wtedy Dyrektor jenerałny handlu xięgarskiego wyda rozkazy, niepozwalające pisma tego drukować, ale Kommissyi xiąg doniesienie o tém uczynić powinien. ”

— Izba Parów przyjęła listę cywilną, przez Izbę Deputowanych podaną.

— Nowe woysko Elektora Heskiego składa się z 31 batalionów piechoty po 3 kompanie, i 10 szwadronów jazdy; w ogóle 28-30,000 ludzi wynosi.

— Kiedy Napoleon z Fontaineblau jechał do portu, z którego na Elbę miał płynąć, w każdym mieyscu po drodze pożądliwie o gazety się pytał. Przeczytawszy w jedney z nich odezwę Marszałka Augereau do woyska wydaną, rzekł: „ Augereau mi wytyka, że się śmierci lękam: nie widziałe on mnie na moście Lodi? samobójstwo jest śmiercią tchórzóm przyzwoitą. ”

— Gazeta Angielska Morning-Chronicle pod dniem 14 września wyraża: „ Przecież nakoniec doniósł nam the Courier, że Parlament zgromadzi się na początku listopada. Jednakże zamilcza o wielkich wydatkach, które Rząd nasz ciągle ponosi, i o niebardzo zaspakajających widokach stosunków Europy, które wymagają uchwały nowych funduszków. Ale Parlament trwać niebędzie nad trzy albo cztery tygodnie, i prawie dla tego iednego celu się zbierze. ”

— Gazeta Berlińska pod dniem 30 września pod artykułem z Wiednia umieściła: „ Obrady Ministrów pierwszych Mocarstw Europy już się rozpoczęły. Do roztrząśnienia i ostatecznego ułożenia stosunków krajów niemieckich ustanowiono udzielną Kommissyą, na czele, której znajduje się dawniejszy Referendarz Państwa, P. Frank, mąż równie dla swéy wysokiey zności ducha czasowych okoliczności, iako też dawniejszych stosunków Państwa, wysoce poważany. — Wkrótce oczekują nader ważnego ogłoszenia, mającego zawierać zasady, na których się systemat Kongressu opiera, i podług których rozstrzygnięcie wielkich stosunków Europy ma być skutecznione. ”

Sposob robienia chleba z kartofli i mąki pszenney, podług wynalazku Pana Wey w Anglii, wyjęty z Gazety Korrespondenta Warszawskiego.

Obmyto i oczyszczono dobrze 16 funtów kartofli, te po zdjęciu powierzchney skórki, ważyły 12 funtów, gdy ugotowane ważyły funtów 13, i ciepło jeszcze zmieszane z 26 funtami mąki, kartofle rozniecione były iak najlepiey, przydano do nich pułfunta drożdży. Do zmieszanych już kartofli z mąką i drożdżami dodano 4 kwarty wody, wszystko to dobrze wygniecione i zostawione przez dwie godzin do wzrostnienia, ważyło 46 funtów i cztery uncye. Zrobiono z tego sześć bochenków i dwa placki, te dwoma osobnymi nawrótami pieczone były, w żelaznym moim piecu; każde wypieczenie zabierało dwie godzin czasu. Sześć bochenków i dwa placki, nazajutrz po upieczeniu ważyły 40 funtów i 12 uncyy.

Piec zrobiony jest podług przepisów Rumforta, już więcey 15 lat trwający. Jest on 20 cali głęboki, 16 szeroki, i 16 wysoki; ogrzewa się od osobnego ogniska 10½ cali głębokiego, 7½ szerokiego, i 7 wysokiego. Pręty żelazne ogniska 14 cali od dna piecowego.

Prócz wielu korzyści w tym sposobie robienia chleba, i to liczyć należy, iż długo bardzo świeżem się zachowuje, co na wsi, gdzie trudno, co dzień piec chleb świeży, i mieć drożdże, gdzie ledwie raz na tydzień pieką, jest nie małym zyskiem. Czas do upieczenia chleba tego od chwili, gdzie się ogień wzniecił, aż do momentu, gdzie chleb po dwa razy się upiekł, zabrał pięć godzin. Opał cały składał się z 6 funtów ziemnych węgli, i trzech funtów węgli palonych, oprócz trochę łuczywa do podpalenia.

Chleb Pana Wey posłany dnia 10 marca do Bridport Harbour, do Towarzystwa ulżenia stanu ubogich, rozbierany był i kosztowany, co dzień od dnia 12go do 26go marca 1812 tak, że większa część onego była zjedziona. Co zostało dnia 26go marca, miało postać chleba zupełnie z mąki pszenney upieczonego, wybornego do smaku, bez żadney pleśni i czerstwienia, choć już dwie niedziel po upieczeniu.

P. S. W czasie, gdzie w kraiu naszym wraz po żniwach żyto jest po 27 złotych korzec, pszenica po 39 złotych, lękać się należy, by przy nadzwyczajney dzisiay i ogromney konsumpcyi mąki, chleb coraz się bardziey podnosząc w cenie, nie zabrakł nakoniec, przynajmniej uboższej klassie mieszkańców, sądziłem, że w czasie takim podanie do wiadomości publiczney niniejszego sposobu pieczenia chleba, pożytecznym być może.

J. U. N.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski między JWW. Morykoniami, a ich Kredytorami w majątności Degulach w Pcie Wiłkom. leżących odbywający się po odbyciu aktów Inkwizycyi kalkulacyi i weryfikacyi; z którymi one były potrzebne, oraz po wysłuchaniu w większej części produktów, postanawia nieodmiennie 20 8bra roku idącego oczwiesić wziąć na namowę — A że Remissą Sądu Gł. Litt. Wileńskiego Departamentu zgo na niestawiających zapisanie amissyj należnościow jest nakazaniem, gdyby zatem wszyscy pretensye do takowey Exdywizyi mający wiedzieć mogli, o takowym ostatecznym terminieyszą Awizacyą ostrzega.

Regent Ziem. Zawileyski i Exdywir.
Mateasz Woynowski.

P O Z E W

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego Całą Ressayą &c. &c. &c.

Urodz. Stefanowi Wasilewskiemu Regentowi Brasławskiemu — Leonardowi, Stanisławowi, Szymonowi, Waleryanowi i Domicylli Siostrze Sukcesorom Jerzego, Zukowskim — Felicjanowi Rutkowskiemu Chor. był. woysk Polskich, lub jego Sukcesorom — Jerzemu Wersockiemu Kapitanowi był. woysk Polskich nabywcy Obligu od JW. Jenerałowey Jelenkiej — Dymszy Chorążemu woysk był. Polskich — Szlachetnym Antoniemu Zalewskiemu i Smoleńskiemu Traktyerzykom Wileńskim, Dawidowi Zametowi — Oraz Starozakon. Izraelowi Kalwanowiczowi — Taubie Tandecznicze Obywatel. Wileń. Giecelowi Abramowiczowi Obywatelowi Wiłkomierskiemu, i wszystkim tym, którzy tylo mają Inskrypcye, lub Obligi, czyli jakikolwiek Dokumenta pod imieniem Balbicy Zgierskiej sobie służącey, lub jakakolwiek ścielających pretensyą do osoby i jey majątku, Pozew Edyktalny przed Sąd Główny Litewsko - Wileński zgo Departamentu z powództwa Urodz. Piotra i Balbiny z Gierskich Paukiewiczów Adwokata Powiatu Trockiego — wynoszący się o to: iż gdy Załaga się z przyozyny traty Rodziców w wieku małoletnim, doświadczając zmuszoną była rozmaitych losów, nie mając nad sobą przyzwoitey i czuley opieki, powodowana była różnym instynktom z nieprzewidzenia następności, i nieznaomością praw i służności przez małoletność wieku swego uległa podstępom Obżałowanych, i innym mogącym się nadywać, których pamięć i wiadomość Załagacy nie zaymie, że do niektórych Obligów i Dokumentów na różne summy (jak dziś dostrzega) nie wzięła na one ani groza przez otaczających siebie zagnoną była pisać się — Inne na wzór podpisów Załagcy zaadoptowanemi zostały, i tą koleją podobnych Tranzaktów, gdy znaczna ilość utworzyła się po różnych reku (jak dochodzi Załagacy wiadomości) i za takowemi fałszywemi Inskrypcyami niektórzy Obżałowani po różnych Subseliach na Załagacych Dellatorach bez Obwieszczenia Pozwem Dekreta i Konwikoye uzyskali — Mianowicie Obżałowany Stefan Wasilewski Regent Brasławski zmównie z zeszlým Józefem Skarżyńskim przez czas nie maty z sobą kolegując, utworzyli niejakieś tranzakta i na znaczne summy służące imieniowi Obżałowanego Wasilewskiego; do jednego z tych Dokumentów, jak pamięć Załagacy Dellatorki sięga gwałtem zagnoną była do podpisu, nie wiedząc na jaką sumnę i nie biorąc na ony w najmniejszey ilości pieniędzy — Do drugiego jakby nadywającego się, jak słyszeć się dało, zupełnie nie pisała się — Za jakowemi Obligami bez pozwania Załagacych uzyskanie po różnych Subseliach Dekreta i konwikoye — na jakowych postępkach Obżłch, odwołują się do zanesionych Manifestów przez Załagacy — jednym na Sądzie Głównym Litewsko - Wileńskim zgo Departamentu w roku 1808 Aprila 21go — Drugim w roku 1814 7bra 13go dnia w Ziemstwie Powiatu Trockiego zakładają do Sądu Głównego Litewsko - Wileńskiego zgo Departamentu proźby — naznaczenia Sądu jednego w Gubernii Litewsko - Wileńskiej na rozpoznanie Obżałowanych wszystkich w jakimkolwiek będą stopniu i sposobie, czy to za Obligami, lub jakimi Inskrypcyami, czyli też bez pisma immaginarynie do majątku Załagacy Paukiewiczowey pretensyi, w którym skassowania onych, jako w czasie Załagacy nieletności bezprawnie wymożonych lub pofornowanych — Nakazania, ażeby mimo ten Sąd przeznaczyć się mający Obżałni Pozwani i niepozwani ktokolwiek ma do Załagcy Dellatorki pretensyą do żadnego innego Sądu pod winami Ewokacyi i pod nieważnością Dekretow niepociągali, owszem, ażeby do Sądu przeznaczonego sub Amissione Causae stawili się, położenia warunku Sądowi przeznaczyć się mającemu, ażeby Sprawę takową nie przyjmując żadnych nadużyć się mogących Dyllacyów mianowicie Suspens dla niestanności, którego z mianujących się Wierzycieli, koniecznie rozszdził z Stawiającymi poprawnymi Dyllacyach oczwiesić — Podniesienia wszelkich Konwikoyów nieprawnie bez podania Pozwów Zofłującym Dellatorom po różnych Subseliach ch podstępnie otrzymanych —

Ukarania Obżałowanych, na których okaza się podstępnie uzyskane lub zfałszowane Inskrypcye, i którzy uzyskali nieprawne Konwikoye skutkiem Praw Kraiowych i zwrotu Expens prawnych, z wolnością poprawy lub inney wyniesienia Załoby.

Roku 1814 8bra 6go dnia — Wozny niżej podpisany: Swiadczą, iż tę kopią Pozwu zgodną z Autentykiem w Sprawie WW. JPP. Piotra i Balbiny z Gierskich Paukiewiczów Adwokatów Subseliów Powiatu Trockiego z WW. JPP. Stefanem Wasilewskim Reient. Brasław. — Leonardem, Stanisławem, Szymonem, Waleryanem, bracią i Domicellą Siostrą Sukcesorami Jerzego Zukowskimi — Felicjanem Rutkowskim Chorążym lub Jego Sukcesorami — Jerzym Wersockim Kapitanem W. P. Dymszą Chorążym W. P. oraz z Szlachetn. Antonim Zalewskim i Smoleńskim Traktyerników Wileń, Dawidem Zamettem — i Starzakon. Izraelem Kalwanowiczem Obywatelom Wileń. Tauba Tandecz. Wileń. Giecelom Abramowiczem, do Redakcyi Kuryera Litewskiego, dla zawiadomienia Pozwanych i wynaleść się mogących Pretensorów do WW. Paukiewiczów, aby się jawili przed Sąd Główny Litt. Wileń. zgo Departamentu podalem.

Jozef Pleskaczewski Wozny Pittu. Wileńskiego.

OGŁOSZENIE PRYWATNE.

3. X. Jan Szymanowski Komendarz Plebanii Niestaniskiey w Powiecie Zawileyskim Gubernii Wileńskiej zmarły w roku przeszłym, zostawił w życiu dwóch rodzonych braci Kazimierza i Andrzeja Szymanowskich, mających własne posiadłości w okolicach zwanych Bogusze i Szymany, położonych, w Xięstwie Warszawskiem w departamencie Łomżyńskim, w powiecie Biebrzańskim o dwie mile od Miasteczka Raygrodu. Pomienieni Panowie Kazimierz i Andrzej Szymanowscy, w krótcie albo sami przyjadą albo Plenipotenta przyszlą, dla odebrania po zmarłym bracie swoim Sukcesyji, a tymczasowie przezemnie niżej podpisanego, jako przyziela swiego upraszają tych wszystkich, którzy mają u siebie jakakolwiek rzeczonych brata, własność, ażeby oney nikomu nie wydawali, lecz aby oną raczyli w całości zachować do zgłoszenia się prawnych i jedynych Sukcesorów zmarłego braci rodzonych. Takowe oznajmienie podpisuje: Jakób Kalenkiewicz zostający w obowiązku w Kancelli Uniwersytetu Wileńskiego.

3. Niżej podpisani czytając w Kuryerze Litewskim od J. P. Józefa Gana Praporczyka woysk Rosyjskich Brata swego zamieszczoną awizacyą, iż tenże Józef Gan niesprawiedliwie mienił siebie być jedynym Aktorem kamienicy w mieście Wilnie pod Nrem 319 leżącej. — Ta bowiem kamienica w nader szczupłej budowli przez zeszl. Oycę Daniela Gana była kupioną za sumnę tysiąc pięćset złeh Poll. — Później przez zeszlą Matkę Franciszkę z Snańskich Ganowę kosztem trzydziestu tysięcy złeh Poll. na dwa piątra restaurowana, i przypodobiona, dziś czyni rocznego czystego dochodu złh. Poll. trzy tysiące — Jakowey restauracyi też zeszlą Matka prawem wieczysto zrzeczoną w Aktach Grodz. Wileń. w roku 1808 Aprila 18go dnia przyznany intromitowanym Wincentego Xięcia i Reginą z Ganów Córkę Gorskich uczyniła Aktorami; którzy do Datty terażnieyszego roku 7bra byli wspokoyney possessyji; a z jakowey JP. Józef Gan Expulsiynie poważyl się przeciw wszelkim prawom wyzuwać, o co inż jest w Ziemstwie Wileń. rozwinęty process — Zatem gdyby Publiczność o takowym interesie dostatecznie wiedziała i z JP. Józefem Ganem lub jego Plenipotentem, bez Gorskich prawych Aktorów w Kontrakt żaden o pomienioną kamienicę niewchodziła ostrzega się. — W imieniu własnym i Zony z Ganów Reginy Gorskiej podpisuje.

Wincenty Gorski Xięstwa Warszawskiego Sztatu Jenerał Intendent Czynnownik.

3. Gdy Kredytorowie zeszlęgo Józefa Giedroycia Jurahy b. Regenta Grodz. Wileń. oświadczyli swe chęci do zrobienia kombinacyi mimo inż zapadły Dekret Exdywizyą doczesną przeznaczający, na Folwark Jatowcie w Powiecie Wiłkomir. leżący; z tego więc powodu Sukcesor onego Antonii Juraha kracyzyc Oszmian: w celu uczynienia wszystkim stronóm dogodności oświadcza swe żądania, aby każdy z Kredytorów raczył składać w dowodach autentycznych swe pretensye w ręce W. Franciszka Rewkowskiego Deputata Wywodów: mieszkającego na zamkowej ulicy w domu JO. Xięcia Giedroycia Prałata, który uproszonym będąc do tey łaskawey uczynności zechce zająć się likwidacyą całej massy długu na wyż wspomniany Folwark ewikcyą opartego, w tym jedynie obiekcie, iżby uwolnić się od assistowania Procederowi Exdywizorskiemu — Zamirza się czas okazywania dowodów pretensyinych, dwumiesięczny od Datty podania do Gazet takowey awizacyi.

Podaje Antoni Giedroyc Juraha.

DODATEK DRUGI

OSWIADCZENIE.

1 Roku tysiąc osmset czternastego miesiąca Septembra trzydziestego dnia — Oświadczenie imieniem W. J. Pana Piotra Aramowicza Sędzica Normal. Powiatu Oszmiań. Przeciwno W. J. P. Urbanowi i Franciszkowi Aramowiczom Sędziom Normal. Gubernii Mińskiej czyni się w następnym brzmieniu — Los fortuny małoletnich rodzeństw pod rozrządzenie starszej rodziny bez pośrednio oddany, iak częstokroć ulega nie przewidzianym wypadkom, tak też maxyma dzisiejszego wieku przekonała iuz każdego powszechnie — że nie miłość przyrodzona, oraz honor czystemu sercu właściwy — Lecz interes kieruje umysłami ludzi — Doświadczenie stwierdziło tę prawdę w smutnej oświadczenia kolei — że ten po zostawieniu z Ojca miernego wprawdzie, lecz wystarczającego do życia wygodnego funduszu, ze skutku starszych Braci młodocianego onym pod małoletność oświadczonego się rozporządzenia pozbawiony ze wszystkiego — Dziś poglądać musi z użaleniem przypominając przeszłe Epoki swojego nieszczęścia — Bowiem śmiało bez zarumienienia się przed publicznością na to patrzącą, to wyznać może, że nie przez marnotrawstwo z młodości wyniki, lecz małoletność w której przeznaczanie na nieszczęście oświadczonego się po zeyściu Ojca zostawiło — stał się igrzyskiem nie stałego losu — Nie rozszerza się oświadczonego się z obszernym opisywaniem przez szacunek i delikatność dla braci, przyczyn swojego nieszczęścia — lecz zostawiać to wzajemnemu ichże samych urzuciu (które przyrodzenie same wzbudzić winno) Wierzyć temu nie może, iżby ci zrobivszy z oświadczonego się przez pozabawienie z Ojca spadłego Funduszu niewinną ofiarę, chcieli dalszej jeszcze krzywdy — Lecz kiedy postępowania braci względem mniejszych godziwych oświadczonego się stały się być zawodnemi, i kiedy ufność położona została zdradzoną — Zmuszonym zostaje oświadczonego się, acz z bolem serca, chcąc ubezpieczyć los własny na następność, uczynić krok wyswiecający podstęp pod sobą dokonany — Bowiem Obżał. Urban, a mianowicie Franciszek Aramowiczowie, wraz po zeyściu Stryia oświadczonego zeszłego s. p. Tadeusza Aramowicza Szambellana był. Dworu Poll. w roku tysiąc osmset dwunastym, kiedy nieprzyjaciel wkroczył w granice tutejsze, arbitralnym sposobem, iak się to w czasie wywiąże, majątki w Gubernii Mińskiej położone — Jako to Leycy, Zawrzetki i Tarasów z dworskiem w mieście Minsku, oraz srebro, złoto i klejnoty, iak oraz miedź: niemniej gotowy grosz wespół z Obligami i Wexlami na sumę czterćkroć sto tysięcy złotych Polskich zeszłemu Stryiowi od różnych Jehmościów wydanemi, i srebrem stołowym złotych Polskich dwadzieście sześć tysięcy wartującym, oraz nabiliami, żywiolami, różnego rodzaju sprzętami Ekonomicznemi, pojazdami i końmi, uprzężami, oraz intratami i wszelkiemi po zeszłym pozostałemi własnościami zrobivszy w prawdzie na imię oświadczonego się Introniższą na obiekt — lecz bez żadnego z oświadczonego się iako też z równymże do trzeciej części po zeszłym Stryiu Sukcesorem skomunikowania się zawiadawszy, oświad-

czajacego się obietnicami oddawania corocznie trzeciej części z tych majątków intrat, których w żadnym roku niedopełnili, i wydziałem trzeciej części gólnego funduszu po zeszłym Stryiu spadłego uwodząc, a między tém Obligi na imię zeszłego Stryia od Ur. Oskierków na sumę złotych Polskich dwakroć sto tysięcy, prócz dalszych o których oświadczonego się dopiero w przedce powiaź wiadomości nie może, na czterćkroć sto tysięcy zł. powydawane, a których część trzecia oświadczonego się należy, na imię swoje zmieniając, intraty iuz rok trzeci z wyrażonych majątków zbierając, procenta i kapitały niewolnie zyskując, i na swoje potrzeby obracając, oświadczonego się fundusz zachwiać usiłując, i dla ukrycia onego przed oświadczonego się w różnych względach frymarki czyniąc — Przeto oświadczonego się z takowego podstępu braci, żeby czego nie utracił, a ztąd do dopełnienia się przez zamilczenie ze strony swojej do poszukiwania słusznej należności nie miał przeciętej drogi, całą okoliczność przed Aktami publicznymi objaśniając: że w poszukiwaniu swej należności kroki prawne z Obżałowanymi Franciszkiem i Urbanem bracią Aramowiczami przedsięwzięmie oświadczonego się z takowego powodu, żeby wszyscy ci, którzy summy u zeszłego s. p. Tadeusza Aramowicza Szambellana byłego dworu Polskiego kredytowali, i Obligi onemuż wydawali, do żadnych układów z wspomnionemi Obżałowanymi Aramowiczami Sędziami Normalnemi Gubernii Mińskiej, bez odniesienia się do oświadczonego się iako równego Sukcessora, nie przystępowali, procentów ani kapitałów nie opłacali, i Obligów na osoby ich nie zamieniali, aż do finalnego oświadczonego się z niemni rozliczenia się upraszam — W przeciwnym zdarzeniu, iezeliby ktokolwiel z pomienionych Jehmościów uczynił w iakimbądźkolwiek obiekcie na krzywdę oświadczonego się nie legalnie układ ze stratą ztąd wyniknąć mogącą, sam sobie przypisać będzie winien ostrzeżgam — Oraz że takowe oświadczenie dla wiadomości powszechnej, a mianowicie tych, od których interes między oświadczonego się, a Obżałowanemi Aramowiczami bracią toczący się stosunek mieć może, do druku Kuryera Litewskiego w sposobie awizacyi podane będzie zawiadaniom — które to oświadczenie Excerptem z Protokółu Potoczego Ziemskiego Powiatu Oszmiańskiego, pod pieczęcią Urzędową Ziemską tegoż Powiatu Parti Actore wydane.

Zgodno z Protokółem Processowym

Antoni Juraha Regent Ziem. Oszmiań.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

z. Niżej podpisany powodem poruczoney Plenipotencyi od kilku Kredytorow JWW. Kanclerzyców W. X. Litewskiego Hrabioy Plategow: uwiedaniom dalszych wszystkich Kredytorow tychże Platerów, że kiedy dzielo Exdywizyi dlugo przez Debitorow przeciągane było: wydałem Obwieszczenie: zaawizowałem w Gazetach i zaprosłem Urzędnikow. Akuratność doświadczoney Urzędnikow, taranność moją nie próżną uczyniła — Zebrał się Komplet do Folwar-

ku Szternberga w Powiecie Duneburgkim Gubernii Witebskiej położonego, wedle Obwieszczenia dnia 7 presentium. Zastanawiam się: że Kredytorowie, których w tey masie jest znaczna liczba. mało są czynni w własnym interesie: dotąd żadnego ani Aktora, ani Plenipotenta nie widzę. Ja mając dotąd tylo od kilku Kredytorow przyporożenie, całą machinę ze strony Kredytorow kierować przymuszony zostaję. Chcąc zaś gdyby wszyscy Kredytorowie wiedzieli o moim postępowaniu, i gdyby czynnościow moich nie uważali za porozumienie się z Debitorami, uwiadamiam przez niniejszą Awizacyą. Pierwszym było czynem Sądu Exdywizorskiego wyexpedyować Akta Weryfikacyi i Inkwizycyi z Posesorami zastawnymi, temi są żony Debitorow. Każden mógł domyślić się i uwierzy, że Dziedzice tacy, dla swych Zastawniczek rzekli się Aktow: wypadalo one prowadzić Kredytorom, w których rzędzie ja tylko jeden od moich Aktorow znajdując się, nie upatrywałem awantazu dla masy, walczyć z Zastawniczkami, których Prawa i Inwentarze Weryfikacyą formować mające, jako od mężow sporządzane, zupełnie dla nich są dogodne: mało zakładatem nadziei na Indagacyi, na której włościanin oglądając się i na Dziedzica i na Zastawniczki, a jeszcze w niepewności czy się z pod ich władarstwa wydobędzie; miałby wszystko w sekrecie. Byłoby więc tylo przewłoką Exdywizyi, żadną zaś korzyścią, bardziej pewną stratą dla masy. Zrzekłem się więc imieniem moich Aktorow poświadczonych Aktow, zyskując obok zrzeczenie się tychże Aktow i od Zastawniczek, i zyskując jeszcze niektóre warunki. Przyspieszyła się więc czynność Exdywizyi, Sad przejechał już do miasta Krasławia w tym to Powiecie i Gubernii leżącego dla słuchania Produktow i Replik. Następują teraz dwie ważne materye: Kalkulacya z administracyi Dóbr, msiaczych wedle dowodzenia Debitorow odpowiadać kilku milionom rubli asygnacyynnych: a góro przez lat dwie w administracyi zostających: oraz skomportowanie wszelkich ruchomościow sreber, kleyantow i t. d. gdy tedy te ważne dwie materye, jako zwiększyć masę mogące: każdego Kredytora bardzo zastawniwić powinne: przeto dla wspólnego jako w spólnym interesie czynienie mam honor wzywać wszystkich Kredytorow i Pretensorow JWW. Kanclerzycow Platerow do nayszybszego przybycia przed Sad Exdywizorski w mieście Krasławiu agitujący się Datt w Krasławiu 1814 Roku, 7bra 16 dnia.

Jan Szukiewicz Porucznik W. Pol: Plenipotent.

z. Gdy JW. Tadeusz Hrabia Zawisza, w stopniu Zony swej, stał się Aktorem połowy dóbr pa s. p. Kazimierza

Hrabi Zawiszy Generale W. K. a do rządzenia drugą połowę z schedy Zofii Zawiszanki, od nas Oniekunów zyskał plenipotencyą, przeto upraszają się wszyscy Wierzyciele s. p. Jenerala, aby do uproszonego W. Moczulskiego Adwokata obu Departamentów Gubernii Mińskiej, Plenipotenta (który ciągle w Mińsku mieszka) w przeciągu trzech miesięcy zgłosić raczyli, z obawieniem swych pretensyi, oraz tranzaktow utwierdzających one, celem zrobienia Bilansu, i poinformowania wyż rzeczonego Zawiszę chcącego się usprawiedliwić się i nieść każdemu — 1814 7bra d. 7.

Ignacy Zawisza Prez. Gran. b. Marsz: Pow: Kow:

2. Niżej podpisany w Roku idącym na dniu 26 Marca wydalając się z Wilna, do zarządzenia kamienicę swoją, w Mieście Wilnie pod Nrem 204 sytuowaną Wielm. Wincentemu Nowickiemu Adw. dał skrypt czyli plenipotencyą, za którą, lubo Wielm. Nowicki napisawszy dla siebie arędowny kontrakt nie zajmując w nim warunków, przestał ony do podpisania niżej wyrażonemu w Roku terażniejszym Apryla 12 dnia w Nowogrodku na ówczas rezydującemu: jednak niżej podpisany nie znajdując być z umową zgodnym, takowego prawa nieprzyjął, i onego nie podpisał; lecz na kondyżkach przez Nowickiego nieakceptowanych, wydał inney osobie dziesięcioletni Arędowny kontrakt, nie mając tedy Wielm. Nowicki, żadnego ani zastawnego, ani arędownego prawa; słowem najmniejszego titulum Juris, za powyżey tylko wspomnionym skrypra czyli plenipotencyą do domu niżej podpisanego, Woźnięnską na rzecz swoją ośmielił się spełnić Intromissyą; okiął ony w arbitralne władanie, wdał się zaraz jako nowych murów w niepotrzebną, a tym samym szkodliwą Erektcyą, i za nią sążnisty pretensy sformował regestr, od Inkwillinów więcej 1,000 rubli sr. wybrał instryaty tey me zwracając, o expulsyą z niżej podpisanym w Grodzie Wileń więcej iak niesłuszny sformował process. Tym sposobem ostrzegł, iaką w nim można mieć ufność, iaką Aktorów przez niżej podpisanego mu danych może być konkluzya, celem unikienia której niżej podpisany w imieniu swoim wydane Wielm. Nowickiemu do różnych interessów i do różnych Subselliow plenipotencye cofa, one umarza, za niebyłe ogłasza. Oczem ażeby każdemu wiadomo było przy Kuryerze Gazety Litt. awizune. Takowe oświadczenie podpisuię. X. Eliaz Mokrzycki Kanonik i Official Metr. Wileń.

2. W domie JPani Frobenowey znanym, a teraz JPani Rozalii Sołockiey pod Nrem 1333 na Popławach sytuowanym, iest do sprzedania Billard, całkiem w nayszybszym stanie sporządzony z wszelkiemi należytościami, takoz Gitara hiszpańska, małe białe szpice zagraniczne, kanarki &c. kto sobie życzy kupić, niech się zgłosi do samey Aktorki tego domu.
Rozalia Sołocka Majorowa.